

SIGTUNA MUSEUM & ART

SKOLPROGRAM

FÖR FÖRSKOLA, GRUNDSKOLA, GYMNASIUM,
ANPASSAD GRUNDSKOLA OCH GYMNASIUM SAMT SFI

**"Skapande och undersökande
arbete samt lek är väsentliga
delar i det aktiva lärandet."**

ur Läroplanen för grundskolan

SIGTUNA MUSEUM & ART

Välkommen till oss på Sigtuna Museum & Art!

Konst och historia är våra expertisområden. Våra platser är: **Sigtuna museum**, historiskt museum med en Studio för skapande verksamhet. **Magasinet i Til**, här finns våra arkeologiska och kulturhistoriska föremål. **Lundströmska gården**, butik och bostad från 1900-talets början. **Sigtuna rådhus**, Sveriges minsta rådhus, byggt 1744. **Borgmästargården i Sigtuna**, Sigtunas sista borgmästare, Gustaf Dahls bostad, byggd 1929. Här finns en pedagogisk utomhusutställning året runt. Dessutom dyker vi upp med vår **konstnärliga verksamhet** på olika platser i kommunen. På **ValstaKonst** - som för tillfället finns på mötesplatsen i Valsta centrum - visar vi samtidskonst och har en ateljé. Som en del av **Sigtuna kommuns barnkulturprogram** får alla barn som fyller fem år under året komma till oss med sin förskola för att uppleva konst och skapa själva.

I denna programfolder presenteras vårt skolprogram.

Detta skolprogram är förankrat i läroplanen för grundskolan och gymnasiet. Exempelvis kan eleverna uppnå målet att lära sig om svenska kulturarv genom att besöka Sigtuna museum. Eleverna får även **kännedom om samhällets kulturutbud**, och får inblick i och **utvecklar kontakter med närsamhällets kulturliv**, när de besöker museet och våra konstprojekt. På museet samarbetar vi ofta med förskolegrupper och skolklasser och vi tar gärna emot nya idéer om samarbeten.

Vi levandegör konst och historia och låter eleverna utforska, undersöka, skapa själva och gestalta sina erfarenheter med kreativa metoder. Vi arbetar utifrån **Reggio Emiliafilosofin**. Vi vill uppmuntra till självständigt undersökande och experimenterande. För att ta hänsyn till miljön återanvänder vi material när det är möjligt.

VÄLKOMMEN TILL VALSTAKONST

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende. [...] I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas.”

ur Läroplanen, skolans värdegrund och uppdrag.

På **ValstaKonst** tar vi emot grupper för visning av våra aktuella utställningar med spännande samtidskonst. Under ordinarie öppettider har vi också drop-in-verksamhet för barn i vår ateljé! Vi har även möjlighet att arbeta med skolklasser kring den **offentliga konsten** i kommunen. Med vår **ateljécykel** kan vi också komma till er och genomföra en konst-workshop.

Hör av er så kan vi tillsammans prata om hur vi genom konsten kan fördjupa andra ämneskunskaper i skolan. *Se www.valstakonst.se för aktuell info.*

VÄLKOMMEN TILL SIGTUNA MUSEUM

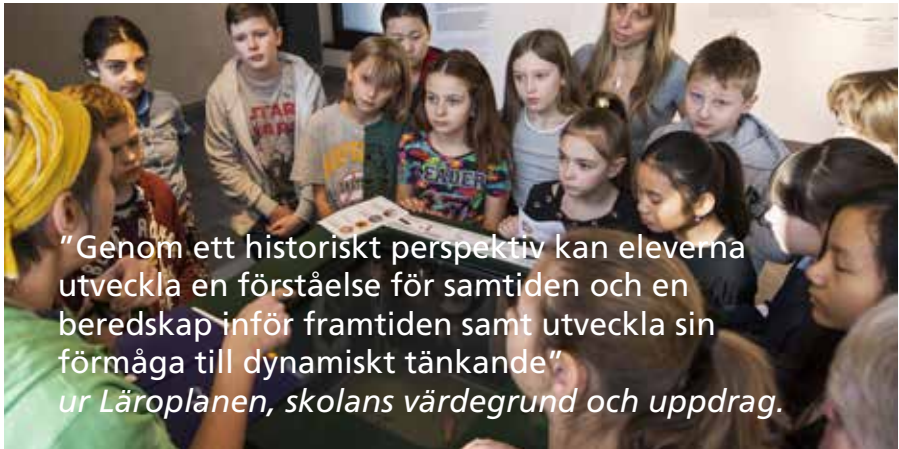

Foto: Kari Kohnvaka

*”Genom ett historiskt perspektiv kan eleverna utveckla en förståelse för samtiden och en beredskap inför framtiden samt utveckla sin förmåga till dynamiskt tänkande”
ur Läroplanen, skolans värdegrund och uppdrag.*

SIGTUNAHISTORIER

SIGTUNA - STADEN DÄR VIKINGATIDEN TOG SLUT

Sigtunahistorier är museets basutställning som berättar om Sigtuna kommuns historia. Möt olika människor med olika berättelser från olika platser under olika tider. Här finns unika föremål att se, till exempel den 4000 år gamla stenåldersyxan, Sveriges första mynt och silverskatten från Sundveda. Vi berättar om hur människor levt tillsammans, rest och bott i olika tider. Det handlar också om arkeologi och hur vi kan veta så mycket om människor som levde för över tusen år sedan.

Välkommen att boka en visning med möjlighet till eget skapande tillsammans med museets pedagog. Här är några förslag på upplägg, men vi utformar gärna specifika visningar för just er grupp. Det går också bra att titta på utställningarna på egen hand.

Mer information hittar du på vår hemsida: www.sigtunamuseumandart.se. Där finns programblad för visningarna att ladda ner

VISNING - SAKLETARJAKT

Programmet är kopplat till målen i de samhällsorienterande ämnena.

FÖRSKOLEKLASS - ÅRSKURS 3

Hur levde människor i Sigtuna för tusen år sedan? Fanns det vikingar här? Och hur skrev människor innan de hade papper och pennor? I denna lekfulla visning får eleverna

lära sig enkla fakta om Sigtuna kommuns historia. Vi går på sakletarjakt i museet och letar föremål från olika tider och avslutar med ett samtal om vad som kan finnas kvar av vår tid om tusen år.

Tidsåtgång ca 1,5 timme.

► DE SAMHÄLLSORIENTERANDE ÄMNA

VISNING OCH SKAPANDE - FLYTT OCH FLYKTT GENOM TIDERNA
Programmet är kopplat till målen i samhällskunskap, bild och geografi.

ÅRSKURS 1-9, GYMNASIET OCH SFI

Tack vare sitt läge har människor rest till och från Sigtuna i alla tider, från vikingatidens båtresor till flygtrafiken idag. I denna visning tar vi del av människors berättelser om att komma till Sigtuna för länge sedan eller alldeles nyligen, av lust och nyfikenhet eller av nöd och tvång. Eleverna arbetar fördjupat med varsin historia och förmedlar den till sina klasskamrater med text och/eller bild.

Tidsåtgång ca 1,5 timme + en lektion med efterarbete på skolan.

► SAMHÄLLSKUNSKAP   ► BILD   ► GEOGRAFI

VISNING AV SIGTUNA MUSEUMS MAGASIN

Programmet är kopplat till målen i samhällskunskap och historia.

ÅRSKURS 1-9, GYMNASIET OCH SFI

Visning av museets magasin i Til där vi har cirka 30.000 fyndposter från hela Sigtuna kommun, främst arkeologiska föremål från vikingatiden och medeltiden. Här finns även ännu äldre föremål från stenåldern och en del kulturhistoriska föremål från 1800-1900-tal.

Lär er mer om hur en arkeolog och en konservator arbetar. Eleverna får titta närmare på ett antal arkeologiska föremål, om önskemål finns kan vi i förväg komma överens om vilka föremål som är aktuella att se närmare på utifrån vad ni arbetar med i skolan för tillfället.

Tidsåtgång ca 1,5 timme + en lektion med efterarbete på skolan.

► SAMHÄLLSKUNSKAP   ► HISTORIA

Fotografi ur Sigtuna kommuns arkiv: Sigtuna kommunhus i Märsta 1984.

STADSVANDRING - OM MÄRSTAS HISTORIA

Programmet är kopplat till målen i samhällskunskap och historia.

ÅRSKURS 1-9, GYMNASIET OCH SFI

Under järnåldern låg en stor gård där kommunhuset ligger idag. Den kan ha hetat Sätuna. Den är bortgrävd nu, men den berättar ändå om att Märsta tidigt var en viktig plats. Det finns också ett välbevarat gravfält vid Märsta kyrka. Sedan 1866 har tågtrafiken passerat och stannat vid stationen - men visste ni att Märsta var en knutpunkt för kommunikation långt innan dess? Vi gör en stadsvandring genom Märsta och tittar på spåren från historien.

Tidsåtgång ca 1 timme + en eller två lektioner med efterarbete på skolan.

► SAMHÄLLSKUNSKAP   ► HISTORIA

Illustration: Jacques Vincent ur boken *Vyer från medeltidens Sigtuna*.

VISNING AV SIGTUNAHISTORIER: 1. FOKUS PÅ SIGTUNA SOM STAD samt 2. SIGTUNA - STADEN DÄR VIKINGATIDEN TOG SLUT
Programmen är kopplade till målen i samhällskunskap och historia.

ÅRSKURS 1-9, GYMNASIET OCH SFI

1. Visning med fokus på Sigtuna stad kring år 1000. Sigtuna var Sveriges första huvudstad, men vem grundade Sigtuna, och varför? Vi tittar på arkeologiska fynd från Sigtuna stad, vikingatid och tidig medeltid. Vilka bodde här kring år 1000 och hur levde de? **2.** Vi ser närmare på unika föremål, till exempel den 4000 år gamla stenåldersyxan, Sveriges första mynt och silverskatten från Sundveda. Vi berättar om hur människor levtt, rest och bott i olika tider. Det handlar också om arkeologi och hur vi kan veta så mycket om människor som levde för över tusen år sedan.

Tidsåtgång ca 1,5 timme + en eller två lektioner med efterarbete på skolan.

► **SAMHÄLLSKUNSKAP**   ► **HISTORIA**

Fotografi: Marthe Rydbacks samling, Sigtunastiftelsens arkiv

VISNING MED FOKUS PÅ MOTTAGANDET 1945

Programmen är kopplade till målen i samhällskunskap, bild och historia.

ÅRSKURS 7-9, GYMNASIET OCH SFI

Sommaren 1945 förändrades livet i den lilla staden Sigtuna. Genom en Rödakorsaktion hade ambulanståg transporterat människor från Förintelsens koncentrationsläger till Lübeck och sedan vidare till Sverige med Vita båtarna. Totalt kom cirka 600 människor till Sigtuna. Det var nästan bara kvinnor, endast ett fåtal män. De flesta kvinnorna var mellan 17-23 år gamla, den äldsta 43 och den yngsta 13. Många var judar men inte alla och de hade upplevt Förintelsens fasor i koncentrationslägren. Visning och samtal om att ta emot och bli emottagen. Utställningen kopplar till både nutid och historia. *Endast visning tar cirka 30 minuter.*

Tidsåtgång ca 1,5 timme inklusive valbart skapande arbete i Studio efter visningen.

► SAMHÄLLSKUNSKAP

► HISTORIA

► BILD

SKOLPROGRAM FÖR ALLA

Förutom de föreslagna programmen erbjuder vi skräddarsydda visningar och skapande för alla årskurser i mån av tid.

*FÖRBEREDELSEKLASSER, SFI,
ANPASSAD GRUNDSKOLA OCH GYMNASIUM*
Vi anpassar visningen efter elevernas behov.

SKAPANDE SKOLA

Vill ni göra ett projekt inom Skapande skola tillsammans med Sigtuna Museum & Art? Kontakta kommunens kulturproducent Maria Liljeholm för mer information om ansökan. Kontakt via: www.sigtuna.se

BOKNING

Visningar och skapande verkstäder är **kostnadsfria** för alla skolor och förskolor i Sigtuna kommun.
Kontakt oss för bokning: sigtunamuseum@sigtuna.se

Foto: Kari Kohvaka

BESÖK PÅ EGEN HAND

Sigtuna
kommun

Sigtuna museum

Telefon: 08-591 266 70 E-post: sigtunamuseum@sigtuna.se

Öppet tisdag - söndag 12.00 - 16.00 (Öppet måndagar juli-augusti.)

Adress: Stora gatan 55, Sigtuna

www.sigtunamuseumandart.se @SigtunaMuseumAndArt

Museets fina Studio är alltid öppen när museet är öppet: ett rum för att skapa, läsa och leka! Vi har även två olika **upptäckarspår** i utställningen som passar barn från 3 år och uppåt! Ett spår är på svenska och engelska för barn som kan läsa eller går tillsammans med en vuxen, och ett spår är bildbaserat, för alla åldrar oavsett läskunnighet och språk.

ValstaKonst

Telefon: 08-591 260 00 E-post: jennifer.bergsten@sigtuna.se

Öppet: Torsdag och fredag 10.00-16.00, lördag och söndag 12.00-17.00.

Drop-in-ateljén är öppen lördag och söndag 12.00-17.00.

Adress: Mötesplatsen, Mjölnergatan 26 Märsta. Valsta Centrum

www.valstakonst.com @ValstaKonst

På webben

På www.sigtunamuseumandart.se hittar du:

Konstpromenad, där ni på egen hand kan upptäcka den offentliga konsten i Sigtuna kommun.

Upptäckarpromenad & Runstensjakt, båda med fokus på Sigtuna stad.

På www.lanskallan.se hittar du artiklar om historia i Stockholms län. Länskällan är främst ett pedagogiskt material för lärare framtaget i samarbete med oss.

Urvalet av ämnen för artiklarna är anpassat efter kursplanen i historia för årskurs 6-9.

Läs om hur Märsta växte fram runt järnvägsstationen och det gamla gästgiveriet, om livet för torpare vid de stora godsen, och om hur ångbåtstrafiken, järnvägen och senare flyget förändrade trakten.

Foto: Kari Kohnvaka